

ACC. N:R M. 8952:1-8.

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *Loren E. Gunnarsson*

Härad: *V Gönge*

Adress: *Plättsjö, Väsjö*

Socken: *Röke*

Berättat av: *Gunnar J. Svensson*

Uppteckningsår: *1943.*

Född år *1877* i *Blaholm, Röke*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bord.

s. 1-4

Ulna M. 78 B.

Sittmöbler

s. 5-8

" " " A.

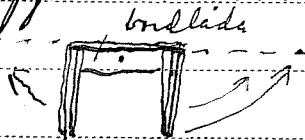
ACC. N:R M. 8952 : 1.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Sven E. Gunnarsson
 Härad: V. Göinge Adress: Ståttjär, Växjö
 Socken: Röse Berättat av: Gunnar J. Gunnarsson
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1877 i Blaholm, Röse

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svar i Frågelista M 78 B.

Stora bordet i stugan var för det mesta rektangulärt. Både bord med fast och med lös skiva förekommo. På en gård i Engålarfanns ett bord med skivskiva. För längre sedan (i början av 1800-talet) fanns bord med lös skiva och en bänk under vid varje ända av skivan. I k. klaffbord förhålls även, de stod vid en vägg, nedfällda i vardagslag, men vid kalas, et. dyl. flyttades de ut på golvet och klaffarna fälldes upp. Klaffbordets skiva var oftast oval.

Skriv endast på denna sida!

M. 8952:2

Alle familjemedlemmarna et vid samma bord.

Vid ena ändan av bordet hade husmor och husbonden
sina platser. På långbänken eller herrebänken satta
drängar, försörjare, dagtjänare och boyars. Vid andra
sidan bordet på sätet hade den kvinnliga personalen
sina platser. Barmen brukade ibland äta vid "lilla bord"
som var placerat vid ett förskä. Antingen var detta
fyrkantigt eller ovalt. I köket och kanske även på
andra platser i huset fanns väggfasta, nedfällbara
bord. En allmänt känd snickare, som gjorde både
bord och stolar av antikt slag, var Johannes Gunnarsson
Blecholms. Han tillverkade även stora skåp, att hänga
kläder i, eller med lådor. I den hönan i stugan
där bordet var placerat, fanns ett väskåp eller
hönskåp. I detta förvarades pennningar, brännvin m. m.

ACC. N:R. M. 8952:3.

Landskap: Skåne
 Härad: V. Göinge
 Socken: Råke
 Uppteckningsår: 1943

Upptecknat av: Sven E. Gunnarsson
 Adress: Slättsjö Väsby
 Berättat av: Gunnar J. Svensson
 Född år 1877 i Bleholma, Råke

(2)

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Pösk. Då någon främling kom, satte sig husbonden vid bordänden, bjöd gästen sitta ner vid bordet, tog därpå fram nyckeln och öppnade väskhjul för att bjuda gästen på brennvin. Skjutet hölls löst, så inga barn eller tjänstfolk kom i det, och nyckeln bar husfar på sig.

För att åta sig till bordan, böjades man använda runda bord i slutet på 1800 talet, alltså mellan 1885 - 1900.

Vid "storiänden" på bordet i skugan, fanns då berättaren var barn, en liten duk. Den räckte knappast till mitten på bordet, (och det var också endast) och det var endast

Skriv endast på denna sida!

husbondfolket, som hade suttit under sina tall-
riker. De ^{M. 8952:4} alla voro mättade, och skulle gå från
bordet, togo de sina knivar och stuckes in i en
springa mellan bordskivorna och "bordsstommen,"
Var och en stack in sin kniv, vid sin plats vid
bordet. De flesta kockarna hade förstiss fjällknivar,
(psauknivar i större format) vilka de vekte ihop
och stoppade i fickan då middagen var över.

Bordets olika delar voro: bordskiva, stomme
med fast ben, och bordlida.

ACC. N:R. M. 8952:5.

Landskap: Skåne
 Härad: V. Göinge
 Socken: Råke
 Uppteckningsår: 1943

Upptecknat av: Wen E. Gunnarsson
 Adress: Slättjö Värjö
 Berättat av: Gunna J. Gunnarsson
 Född år 1877 i Blekholma Råke

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

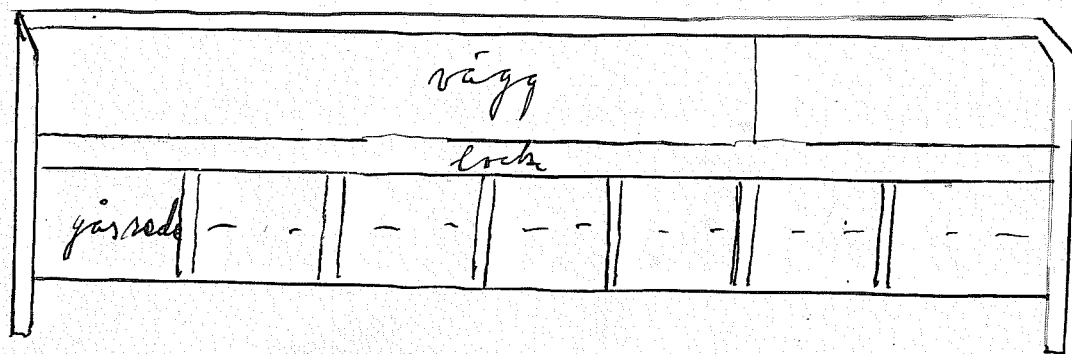
Svara Frågefråga M 78 A.

Väggfasta bänkar har förekommit så länge berättaren minns. Dessa voro placerade vid bordet och vid ändan på bänken fanns ett 'styre' eller sidokarm. Framsidan var hel, alltså förbyggd, och övre delen av bänken var fast. I stugan förvarades dessa längst. I till bakelugnan eller "sättugnan" fanns en bänk, kalled "ombänk" 'ombänk', på denna var lock, och i densamma fanns talm, så man kunde ligga. I trax innanför dörren var en bänk, liggare- eller 'loffarebänken' och på denne logo loffarna plats de de

Skriv endast på denna sida!

M. 8952:6.

kommo och byggde, I stugan fanns öven
en 'gäsbänk' med stys och lock, samt på fram-
sidan lucka, till gässen ett sticke ut handen
igenom då de låg på ägg. Ill. 1.

FOLKMINNESAMNEN
SVERIGES HISTORISKA
MUSEUM

De berättaren en gång var liten ^{genast} och kom till
ett ställe där det fanns en gäsbänk, och satte sig
på densamma för att laga nåt, stack plötsligt
en gås fram sitt huvud, och hacklade så berättaren
blev mycket rädd. Av detta framgår, att denna
bänk, ej fanns i varje hem.

ACC. N:R. M. 8952:7

Landskap: Skåne Upptecknat av: Iren E. Gunnarsson
Härad: V. Göinge Adress: Ståthjö Väisjö
Socken: Röke Berättat av: Gunnar J. Gunnarsson
Uppteckningsår: 1943 Född år 1877 i Blaholms, Röke

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Benämningarna voro lite olika. Den som var längst och fäst vid väggen, hette långbänk och de fristående kallades för 'säten'. De soffor som friskommo voro rygd eller pinnsoffor. Långbänken kallades äroa 'kvarbänken', hurs, var forntida benämning på yngling.

Bland stolar fanns det många olika modeller, en del voro utskänkade ur ett trästycke som sedan var satt ben i.

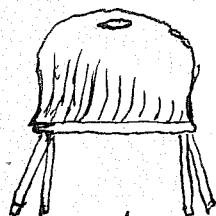
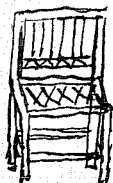
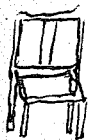
Feststolar voro ganska vanliga, alltså en rund träskiva med tre ben. Mitt i skivan fanns ett rent hål, att ta i, då man skulle bära stolen. Bland voro dessa stolar vackert

Skriv endast på denna sida!

M. 8952:8.

stilsade. Stolarna såsom fig. 2, 4 och 7 ha även funnits.
Sittarna var alltid av trä. Ryggstolarna var för det mesta enkla, och styret fylldes med sijnälar, ibland långsgående, ibland i kryss. En vanlig stol är den här avbildade: s. k. farfarsstolan.

olika stolmodeller.

hufoting

sedd framifrån

sedd från sidan.

Farfarsstolen brukade ofta stå framför möraklockan.
Ivarvade stolar förekommo även på somliga platser.
Olika benämningar: Länstol, armstol, hufoting och fl.
andra benämningar. Ryggen på stolan kallades styre.

LUDS UNIVERSITETS
FOLKLIVSARKIV